

Gezonde bedrijven, gezonde groei:

Dynamiek, marktmacht en misallocatie in het Nederlandse bedrijfsleven

Nieuwe schatkamer

26 mei 2026

Jasper de Winter en Guus Brouwer (DNB)

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEM

Kapitaal en arbeid zitten nog te vaak vast bij minder productieve bedrijven

1 Nederland kent veel kleine bedrijven, ze starten klein en groeien nauwelijks.

3 Productieve bedrijven kunnen hun groeipotentieel vaak niet volledig realiseren doordat arbeid en kapitaal onvoldoende vrijkomen.

Arbeid

Kapitaal

2 Doordat er in Nederland weinig nieuwe bedrijven bijkomen en verdwijnen, stromen kapitaal en arbeid onvoldoende naar de meest productieve bedrijven.

Nederland vergrijsst, om de welvaart te behouden moet de economie productiever worden.

4 De overheid kan productiviteitsgroei stimuleren door passende randvoorwaarden te creëren voor gezonde bedrijfsdynamiek en Europese marktintegratie.

STATISCH

DYNAMISCH

Kapitaal

Arbeid

geen ongerichte steun

Bedrijfsdynamiek is laag, veel kleine bedrijven

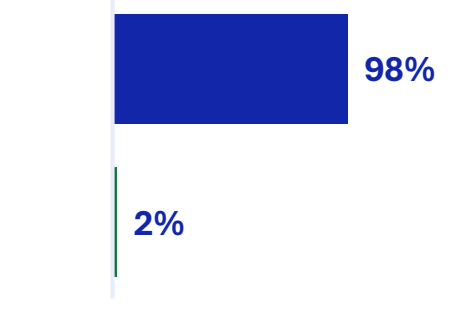
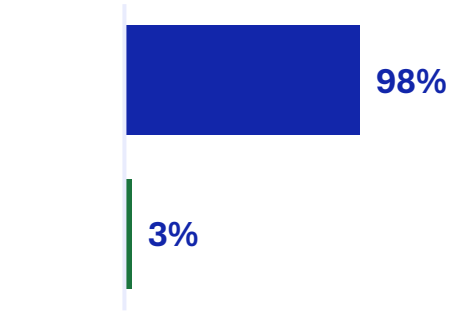
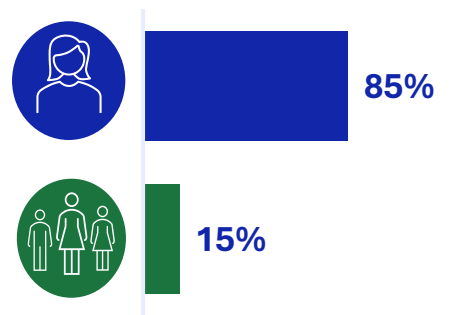
Aandeel in totaal aantal bestaande bedrijven

 Bestand

 Oprichtingen

 Opheffingen

 Bonsai
landschap

 Groei
laag

 Groei
hoog

 #1

 #14

 #24

 Aandeel
gemiddeld

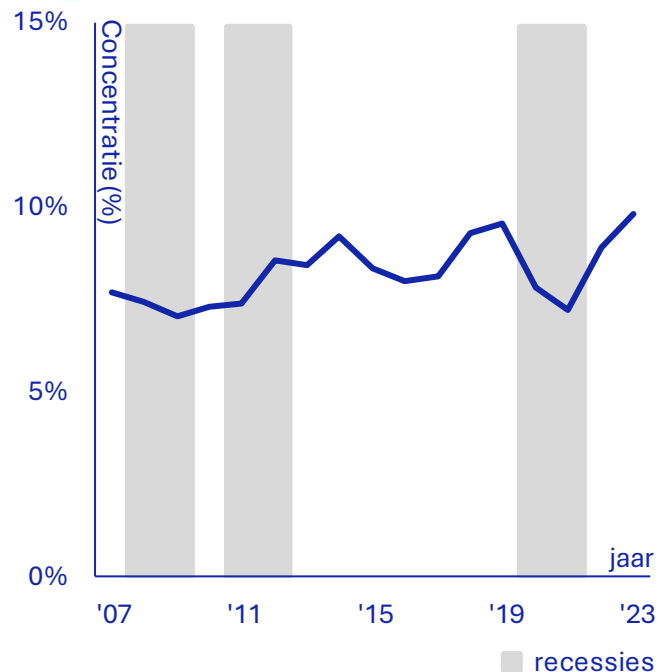
Bron: Eurostat, bewerking DNB.

Marktmacht bedrijven blijft desondanks beperkt

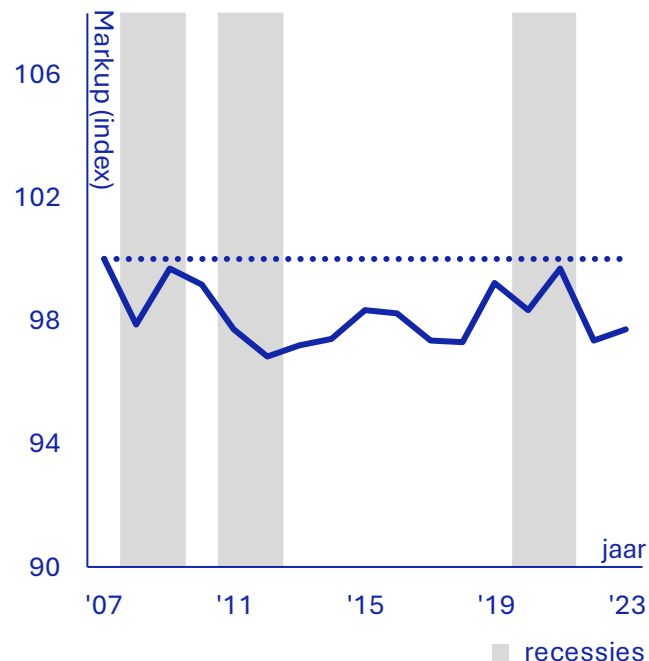
Marktconcentratie

Omzetaandeel 4 grootste bedrijven,
In procenten

Markups

Verhouding prijs en kosten productie
één extra product, Index, 2007=100

Vooralsnog
géén
**superstar
firms**

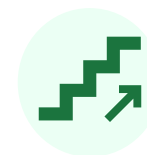
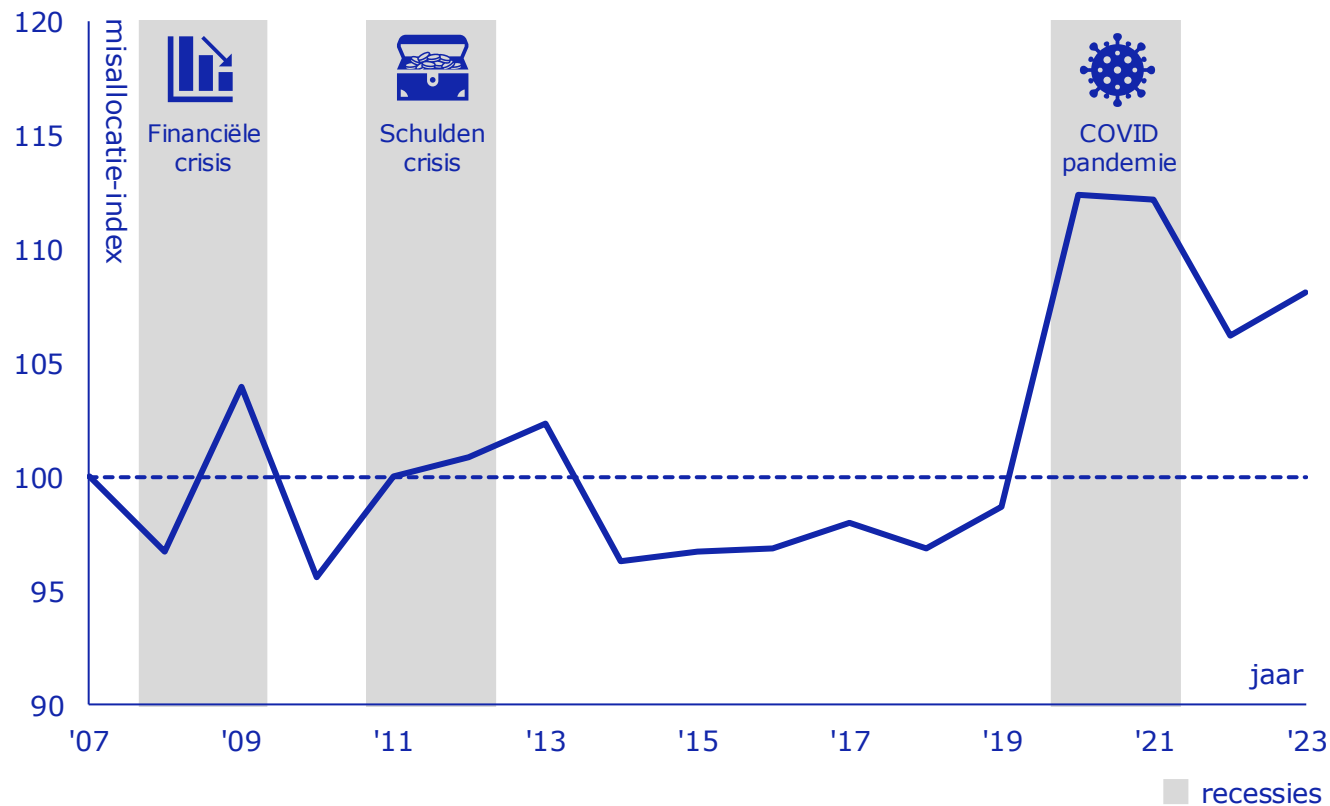

stabil

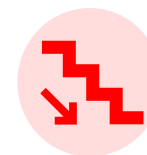

stabil

Maar kapitaal en arbeid zitten wel vast

34% heeft tekort kapitaal en arbeid

66% houdt kapitaal en arbeid vast

ongerichte subsidies
verstoren allocatie

Richtsnoer voor overheidsbeleid

Wat niet werkt

Fiscale prikkels

Afbouw van zelfstandigenaftrek, beleid op schijnzelfstandigheid.

Langdurige ongerichte steun

Generieke Langdurige subsidie- en steunmaatregelen maatregelen

Wat wel werkt

Europese integratie

EU kapitaalmarkt, EU dienstenmarkt

Institutionele flexibiliteit

Insolventierecht, arbeidsmarktrecht

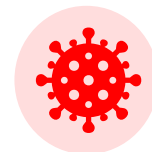

Marktfalen & spillovers

Kredietverlening, innovatie

Fiscaal
voordeel

Steun
bij schok

Verdieping
EU- kapitaalmarkt

Spillovers
innovatie